

Reisverslag Filipijnen 2023

25 februari tot en met 13 maart

Zaterdag 25 februari '23

Om 07.15uur ontmoeten we elkaar op Schiphol, we mogen en gaan dus weer! Na een kopje koffie met de wegbrengers, gaan we richting security. Hier wachten we een tijdje; volgens de mensen van security ligt het niet aan de onderbezetting bij hen, maar aan de marechaussee ;). We lopen richting de gate en vertrekken op tijd, op naar Singapore! Een vlucht van 12uur, waarin we geslapen en films gekeken hebben.

Zondag 26 februari '23

Na een overstap van 3,5 uur in Singapore stappen we in het vliegtuig richting Manila, een vlucht van 3 uur. Ook hier slapen we wat en kijken we een film. Vlak voordat de piloot de landing inzet, maken we een extra rondje boven zee. Zo komen we ruim een uur later dan gepland aan op de luchthaven van Manila. Hier staat Ivy (onze succesvolle student, die nu een goede baan in Manila heeft!) ons op te wachten. Ook Rico (onze Filipijnse vriend en chauffeur voor de komende weken) is in aantocht. Het is een leuk weerzien. Ze brengen ons naar het hotel in Malate. Dit is een uitgaanswijk in Metro Manila wat ook bekend staat om de grote hoeveelheid straatkinderen en prostitutie. Hier is tevens het hoofdkantoor van Kanlungan, de lokale kinderbescherming waar we mee samen werken.

Na het inchecken nemen Rico en Ivy ons mee naar het water, Manila grenst aan een baai. Hier lunchen we en praten we bij. Na deze lange dagen besluiten we om vroeg naar bed te gaan; 20.30uur liggen we uitgeteld in bed.

Maandag 27 februari '23

We worden om 8.15uur wakker van de wekker en hebben bijna een klokje rond geslapen. We ontbijten in de buurt en zien diverse straatkinderen bedelen om voedsel en geld. Ook zien we de typisch Filipijnse Jeepneys weer volop in het verder drukke en chaotische straatbeeld.

We vinden het fijn om hier weer te zijn, zoveel herkenning! Na het ontbijt hebben we een afspraak met Dina, zij is een Engelse en woont hier in Manila. Samen met haar man en een groep vrouwen (allemaal expats) ondersteunt zij, net als VeloVelo, ook diverse projecten van Kanlungan, waaronder een aantal scholieren uit de wijk Tunasan. We praten bij met elkaar en ze vertelt hoe zwaar de Filipino's het gehad hebben tijdens de pandemie. Ook de kwaliteit van het onderwijs is drastisch afgenomen, het thuisonderwijs was met name in het Filipijns en weinig in Engels. Ze verwacht problemen in de toekomst, omdat de Filipino's met name werken in het buitenland (housekeeping, cruiseschip) en dan is beheersing van de Engelse taal een must.

Na de lunch komt Vernon (de social worker van het dagcentrum in Tunasan) ons ophalen voor een afspraak met de directeur en drijvende kracht achter Kanlungan, Sol Barbero. We spreken de huidige situatie door en blikken ook even terug op de werkzaamheden tijdens de pandemie. Ze hebben zo goed en kwaad als het kon, hun werk voortgezet. We zijn trots op hen! Ze bedanken ons uitvoerig voor de steun van VeloVelo, ze zijn blij met een stabiele partner. We nemen de projecten door en bespreken ook hoe we de bezichtiging en de aanschaf voor een nieuw onderkomen voor Tunasan moeten regelen. We spreken af dat zij deze week gaan kijken bij potentiële huizen en bij geschiktheid gaan onderhandelen. Wij gaan pas volgende week kijken, om te voorkomen dat wij door onze aanwezigheid de prijs opdrijven ;).

Na deze meetings gaan we terug naar het hotel, eten wat in de buurt en gaan weer vroeg naar bed.

Dinsdag 28 februari '23

We krijgen om 07.30uur een berichtje van Rico dat hij niet ons niet kan ophalen vandaag, omdat zijn kenteken niet op dinsdag naar het centrum van Manila mag komen. Om de verkeersdruk te spreiden is deze maatregel ingevoerd. We blijven dus een dagje in en rond het hotel. We vermaken ons door naar Rizal Park te wandelen via de boulevard. We drinken een koffie en lopen weer terug. Hoewel het minder warm is dan we gewend zijn, zoeken we toch de schaduw op. We hebben aan de rand van het zwembad de website bijgewerkt en een plan gemaakt voor de komende dagen. We vertrekken morgen naar Casat, dat ligt in Nueva Viscaja, een provincie in het noorden. Hier zullen we Mabel en een aantal van onze studenten bezoeken. Hierna lopen we naar de grote shopping mall in de buurt, onderweg zien we diverse mensen bedelen en slapen op de straat. In de mall lopen we wat rond en we besluiten buiten bij een Italiaans tentje te gaan eten; de komende dagen zullen we nog genoeg rijst voorgeschoteld krijgen. Eenmaal aan tafel zien we een straatmeisje, ze probeert op allerlei mogelijke manieren contact met ons te maken. En uiteraard lukt dat; al snel staat ze aan onze tafel en voor we het weten zit ze op een stoel ☺. We maken een praatje en horen dat ze Catherine heet en 10 jaar oud is. Terwijl ze bij ons aan tafel zit, houdt ze ondertussen de omgeving in de gaten; de bediening, omdat ze ieder moment weg gestuurd kan worden en ook de rest van het publiek, op zoek naar mogelijkheden om geld te verdienen. Het was een gezellig, maar kort gesprekje, want ze wordt al snel verjaagd door het personeel. Terug de mensenmassa in, wie weet wat voor nacht ze tegemoet gaat.

Terug in het hotel pakken we de koffers weer in en maken ons klaar om morgen naar Casat te gaan.

Woensdag 1 maart '23

Om 7.30uur stuurt Rico een berichtje dat hij in de file staat en een uur later ons ophaalt. Dit verbaast ons allang niet meer; er staat altijd file in Manila en Rico is daardoor altijd later dan we afspreken. We zien onderweg dat er de afgelopen jaren flink is doorgewerkt aan het verbeteren van de infrastructuur; we kunnen tot aan San Jose doorrijden over geasfalteerde wegen. Vanaf San Jose rijden we de bergen in en is de weg beduidend minder, maar wel zoals we gewend waren. Na 6,5uur rijden komen we aan in Casat, waar we direct een meeting hebben met Norla. Norla is voormalig directeur van diverse basisscholen en nu met pensioen. Zij is aanspreekpunt voor onze scholieren uit deze regio. We bespreken hoe het met al onze scholieren gaat en bezoeken alle gezinnen diezelfde avond nog. We worden bij de familie van Jhun Albert gastvrij onthaalt; er werd direct eten gemaakt. Ook bij de familie van Jason en Emyrie staat een hele maaltijd klaar. Wat een ontvangst! We hebben ook Mabel weer ontmoet, zij is het jongste zusje van Emyrie en Jason; wat is ze groot geworden en wat doet ze het goed! Omdat we bij beide families langer blijven dan gepland, liggen Lorelyn en haar ouders en ook Aprilene en haar familie al te slapen wanneer we voor de deur staan. We zeggen ze kort gedag en nodigen ze uit voor morgen voor een meeting. Ze komen allemaal na schooltijd naar ons hotel. Het was leuk iedereen weer te zien!

Donderdag 2 maart '23

We beginnen de dag bij Mabel. We hebben Mabel 12,5 jaar geleden tijdens ons eerste bezoek aan de Filipijnen ontmoet. Toen liep ze als 2-jarige vrolijk rond in Casat. Wel had ze een grote bult op haar voorhoofd. We hadden meteen een leuk contact met de zus en moeder van Mabel en we besloten, zo onervaren als we toen nog waren, dat wij haar wel konden helpen. Een simpele operatie zou genoeg zijn. Inmiddels weten we dat we goed moeten doorvragen en een gedegen onderzoek moeten (laten) doen voor we iets toezeggen ☺. Het bleek een grotere (en flink duurdere!) kwestie dan alleen een simpele operatie van zo'n €70,-. Na onderzoek bleek Mabel een waterhoofd te hebben en een stukje te missen van haar schedel, waardoor er, door de druk in de hersenen, hersenweefsel naar buiten kwam. Er zou een drain geplaatst moeten worden in haar schedel om de druk in haar hoofd te verminderen. We hebben fondsenwerving gedaan en vlak voordat we genoeg geld bij elkaar hadden haar te helpen, want beloofd is beloofd, kreeg Mabel door de grote druk op haar hersenen een groot epileptisch insult en een hersenbloeding. Ze heeft uiteindelijk een drain gekregen, maar was wel zwaar gehandicapt geworden.

Op dit moment doet de drain zijn werk nog steeds goed, kan Mabel zichzelf omrollen en weer gaan zitten en is ze vooral heel erg blij de hele dag. De familie is VeloVelo nog steeds erg dankbaar voor de hulp aan Mabel, ze brengt veel plezier in het gezin. Mabel is nu 14 jaar.

We spelen even met Mabel en horen van haar moeder dat het matras waarop ze ligt helemaal verzadigd is, het ruikt ook niet meer fris. Moeder Maria doet een aanvraag voor een nieuwe matras voor Mabel. Geleerd van het verleden en inmiddels jaren ervaring, gaan we eerst op onderzoek uit voor we iets toezeggen. We rijden met Rico naar de winkel en doen navraag; een nieuwe foam matras met een leren hoes kost € 60,-. We doen een oproep via onze Facebook en Instagram pagina wie Mabel wil helpen en een stukje wil bijdrage aan een nieuwe matras. Ook de lezers van de nieuwsbrief zijn natuurlijk van harte welkom een bijdrage te doen.

Na het bezoek aan de winkel lunchen we weer bij Mabel en gaan daarna langs Aprilene; zij hebben ons uitgenodigd om morgenavond bij hen te eten. Rico heeft het voorstel om alle studenten en hun families uit te nodigen en vraagt toestemming aan de ouders. Wij zullen zorg dragen voor de boodschappen, moeder Maria en moeder Elisabeth voor het koken.

En zo regelen we een VeloVelo familiefeestje, goed idee van Rico!

Terug in het hotel ontmoeten we een voor een onze studenten, hierbij een update:

Aprilene zit in het derde jaar van de lerarenopleiding Engels. Ze wil graag lesgeven aan de middelbare schoolleeftijd. Aprilene behoort tot de top van haar leerjaar en is zeer gedreven haar studie af te ronden en zou graag nog een Master willen doen hierna. Om uiteindelijk in het buitenland te gaan werken.

Lorelyn zit in het eerste jaar College en doet dezelfde opleiding als Aprilene. Lorelyn haalt goede cijfers en heeft een aanvraag gedaan voor een laptop. We spreken met haar af morgen te gaan kijken naar de mogelijkheden.

Jason zit in het tweede jaar van de studie Criminologie en leert voor politieagent. Zijn droom is om te werken als Crime Scene Investigator. Hij haalt gemiddelde cijfers.

Jhun Albert zit in het derde jaar van College, hij doet Business Administration. Hij kijkt ernaar uit om volgend jaar stage te gaan lopen bij een bank. Hij ziet zich later werken in Manila en daar een goed salaris verdienen.

Emyrie zit in het laatste jaar van de opleiding Tourisme. Stagelopen is het laatste onderdeel van haar studie. Ze heeft twee weken geleden een aanvraag gedaan en toegezegd gekregen voor het eerste deel van de stagekosten; leren werken in de front office, food&beverage en housekeeping. Na het behalen van deze certificaten, kan ze doorstromen naar stagelopen in een groot hotel. We begrijpen uit ons overleg dat ook hier weer kosten aan verbonden zijn, ze hoort morgen wat deze kosten zijn en vraagt alvast om steun. Emyrie is de beste van haar leerjaar, heeft veel potentie en haar mentor moedigt haar aan om stage te lopen in Boracay of Palawan, in plaats van Baguio of Manila. We besluiten het kostenoverzicht af te wachten en beseffen tegelijkertijd dat deze eindstage noodzakelijk is om haar studie af te ronden. We eten in het hotel, werken alles bij en gaan om 23.00uur naar bed.

Vrijdag 3 maart '23

We beginnen de dag met een bezoekje aan Mabel, maar die ligt te slapen. Dus direct door naar de winkel om een matras voor haar uit te zoeken en te bestellen. We zien meerdere reacties op onze oproep van gisteren. Wat we meer binnen krijgen dan wat het matras kost, zullen we komende week voor andere aanvragen gebruiken, want die zullen zeker komen. Bedankt voor de donaties!

We kiezen een goede foam matras uit en een bruin leren hoes voor eromheen, zodat de matras langer meegaat. We spreken af dat het matras volgende week, als de hoes er omheen zit, bij Mabel bezorgd wordt. Ze zullen een foto sturen, we houden jullie op de hoogte.

Na het kopen van het matras, doen we navraag voor een laptop voor student Lorelyn. Zij zit op College en heeft, net als onze andere College studenten, een laptop nodig. De aanschaf van een laptop valt niet onder de scholingskosten en komt meestal uit onze algemene middelen, maar haar sponsor heeft aangegeven deze ook te willen sponsoren, wat fijn! We zien een geschikte en laten deze startklaar maken, we kunnen de laptop vanmiddag ophalen. We spreken Emyrie over de kosten van haar laatste stage onderdeel, dit zal zo'n € 600,- gaan kosten, dit is inclusief overnachtingen en 3x per dag een maaltijd. We geven haar een akkoord om zich in te schrijven op de voorkeursplek naar keuze, het verschilt niet veel qua prijs. Ze zal, als ze haar huidige stage onderdelen haalt, medio april starten met haar hotelstage en eind juni/juli afstuderen.

We lunchen bij Lorelyn en brengen meteen de laptop. Lorelyn is er erg blij mee en gaat direct aan de slag. De lunch is goed verzorgd en na afloop gaan we zitten. Dat gebeurt hier regelmatig, 'gewoon' zitten en een beetje voor je uitkijken en ineens begint men weer te bewegen en is de actie terug. Inmiddels zijn we hieraan gewend en doen we mee 😊.

We kopen in de middag nog een PE (Physical Exercise) uniform voor Jazmin, zij is het zusje van Jhun Albert (onze student) en Ivy en Julius. Zij zijn beide oud studenten en hebben een baan gevonden. Zij helpen hun ouders en betalen de schoolkosten van Jazmin. Dit is precies de gedachte van VeloVelo en de reden waarom we geloven in onze projecten. We helpen een familie een stukje op weg, zodat ze daarna zichzelf kunnen redden. Met een klein beetje hulp voor een PE uniform dan!

Elisabeth en Maria zijn al de hele dag aan het koken, voor het afscheidsfeestje van vanavond. We gaan even bij ze kijken en zeggen nog een keer gedag bij Mabel. Ook komen we student Jhun Albert tegen met een schoolvriendin; ze zijn op weg naar hun Prom. Hierdoor kan Jhun er vanavond helaas niet bij zijn, maar we wensen hem veel plezier. Ze zien er in ieder geval prachtig uit. We eten in de avond met onze studenten en hun families. Het is erg gezellig, er wordt gekletst, gelachen en ook gedanst. Het waren weer mooie dagen in Casat!

Zaterdag 4 maart '23

Vandaag staan we vroeg op, we gaan terug naar Manila. Onderweg slaat Rico nog wat groente en fruit in voor thuis, het is in de provincie een stuk goedkoper. Terug in Manila zien we de grote wolkenkrabbers weer overal om ons heen, wat is het toch een groot contrast met de sloppenwijken in Manila en ook met de dorpjes in de provincie. We checken even of ons hotel aardbeving bestendig is, aangezien Manila ook op een breuklijn ligt. En we horen dat alle nieuwe gebouwen 'definitely earthquake proof' is en dat ons hotel daar zeker onder valt. Fijn om te weten met de beelden uit Syrië en Turkije in ons achterhoofd.

Zondag 5 maart '23

Omdat vandaag iedereen naar de kerk is of andere afspraken heeft, hebben we de tijd aan onszelf. We staan rustig op en wandelen naar het winkelcentrum in Alabang. Dit is een luxere wijk, waar veel expats wonen. Dat is aan alles te merken, de type mensen, de kleding, de auto's en de gebouwen. Ook is hier geen straatkind te bekennen; er zijn wel veel straatkatten waarvoor er zelfs een heus voedselproject is gestart. We moeten even schakelen.

We merken dat we moe worden van alle indrukken tot nu toe en gaan vroeg slapen. De komende dagen zullen intensief worden. Het zien van de leefomstandigheden en horen van de verhalen van de straatkinderen vergt altijd veel energie. Goed slapen kunnen we daarom goed gebruiken.

Maandag 6 maart '23

We worden einde van ochtend opgehaald door Rico, we gaan naar de wijk Tunasan. Hier wonen veel straatkinderen en is ook het Tunasan Community Centre gevestigd (TCC). Het TCC is onderdeel van Kanlungan en hier werken we al lang mee samen. We draaien in TCC ons voedselproject en ondersteunen ook een aantal scholieren. In het TCC kunnen de straatkinderen de hele dag terecht voor o.a. coaching, huiswerkbegeleiding, eten, spelen en douchen. Als we aankomen zijn er zo'n 30 kinderen aanwezig, waaronder 8 scholieren van ons. We praten eerst met Vernon, de sociaal werker, en Noime, de lerares. Zij hebben de leiding over TCC. Het voedselproject is nog steeds een succes; elke dag komen zo'n 50 straatkinderen eten op TCC. In tijden van de pandemie en lockdown, mocht er niemand de straat op zonder reden, en hebben de mensen van TCC voedselpakketten naar de community's gebracht. Fijn dat dit in de lockdown periode door heeft kunnen gaan!

We nemen ook de resultaten van de scholieren en de afspraken wat er wel en niet onder de kosten van het scholingsprogramma valt, door. Na de meeting gaan we kijken naar een welkomstvoorstelling van de kinderen. Er doen ook 3 van onze studenten mee, het is een leuk optreden. Na het optreden hebben we een meeting met de scholieren, ze vertellen hoe het met ze gaat, wat ze willen worden en ze bedanken ons voor de steun. Een update over de studenten van TCC:

Irish Joy is vorig jaar geswitcht van school, ze verruilde 1e jaar College voor een kortdurende beroepsopleiding aan TESDA. Ze heeft nu een certificaat voor schoonheidsspecialiste en kapper. Haar plan is om in augustus weer te starten met College en daarnaast te werken. Ze wil graag selfsupporting zijn.

Rex is de oudste student, 22 jaar en heeft jaren op straat geleefd, maar heeft inmiddels vaste verblijfplaats. Hij is vastberaden zijn school af te maken en een beter leven te creëren voor zichzelf. Hij wil dit stap voor stap doen en pakt iedere kans op bijbaantjes aan, als zijn schoolwerk het toelaat. Rex is veel op Tunasan en heeft daar een nieuwe familie gevonden.

Jamaica is een slimme meid, zit in grade 6 (groep 8) en heeft het plekje van haar zus Michelle overgenomen in ons programma. Jamaica is heel actief op TCC.

Zira is de jongste student en zit in grade 4 (groep 6), ze is dol op dansen en performen en is heel actief bij verschillende activiteiten op TCC. Ze haalt gemiddelde cijfers op school, heeft veel vriendinnen en maakt veel dansjes op TikTok.

Jonel zit in het eerste jaar van College en volgt de richting Business Administration. Hij haalt meestal goede cijfers en is ook actief bij schoolactiviteiten. Jonel is erg getalenteerd, maar kan ook wat lui zijn. Hij is ook betrokken bij TCC, is heel creatief en speelt gitaar in de kerk.

Cesar Junior is een eigenwijze jongen, die soms liever gaat basketballen dan naar school gaat. Toch haalt hij redelijke cijfers. Hij woont bij zijn vader die de kinderen vaak aan het werk zet, als hij zelf geen zin heeft. Vader en Cesar hebben al eens een waarschuwing gekregen van TCC en sindsdien gaat het beter; Cesar is meer aanwezig op school en komt regelmatig naar TCC.

Jarish heeft dit schooljaar betere resultaten gehaald, ze komt vaak naar TCC voor extra begeleiding en coaching. Jarish is altijd vrolijk en maakt veel TikTok video's.

Arjun is een goede leerling met dito resultaten. Hij komt regelmatig naar TCC. Er zijn plannen om te verhuizen uit Manila, naar familie op het platteland. Hij zal in ieder geval dit schooljaar nog afmaken.

We zijn blij te horen dat het goed met de scholieren gaat, dat ze blij zijn met de ondersteuning vanuit VeloVelo en dat ze hun best doen hun dromen waar te maken. We spreken af dat we morgen langs alle huizen van de scholieren gaan, om hun leefsituatie te bekijken en hun gezinnen te ontmoeten. We maken nog een paar leuke foto's en er al doende komen nog een aantal aanvragen voor financiële ondersteuning ter sprake:

- De aanschaf van spelletjes voor TCC, zodat de kinderen zich kunnen vermaken als er geen activiteiten zijn.
- De reparatie van de gele bus; de motor is aan vervanging toe. De kosten liggen rond de € 500,-. De bus wordt o.a. gebruikt om de kinderen te verplaatsen, naar afspraken te gaan, voedselpakketten rond te brengen voor de verder gelegen community's. Nu wordt gebruik gemaakt van lokaal transport en dat is erg duur. Het repareren van de bus zou TCC erg helpen.
- Studenten Jonel en Rex vragen om reparatie van hun fietsen; door op de fiets naar school te gaan besparen zij op de transportkosten die ze van VeloVelo ontvangen. De kosten die ze uitsparen door te fietsen, kunnen ze gebruiken voor schoolprojecten die niet onder ons scholingsprogramma vallen. De kosten voor reparatie van beide fietsen worden op € 50,- geschat.
- De moeder van een van de straatkinderen die in TCC komt, gebruikt medicatie tegen psychische klachten, waaronder depressie. Annabel kan in Metro Manila gratis medicatie en coaching krijgen en vraagt om ondersteuning in de reiskosten. Ze zal 4x per jaar naar het stadscentrum van Manila afreizen, de kosten komen uit op € 50,- per jaar. Bij voorkeur vinden we een sponsor die deze kosten jaarlijks op zich wil nemen.

Wie het leuk vindt en iets kan missen, nodigen we uit om een bijdrage te doen aan een van de nieuwe aanvragen. Een bijdrage aan de lopende projecten is ook van harte welkom. Iedere euro is er een en zal goed besteed worden. Mochten we voor een aanvraag meer binnen krijgen dan nodig, dan zullen we het geld besteden aan een ander project.

We zijn ook erg blij met de niet-financiële support. We voelen ons gesteund door alle lieve en positieve reacties op onze berichtjes en nieuwsbrief.

We bespreken met Vernon ook de vorderingen voor de aanschaf van een nieuw, eigen onderkomen voor TCC. We melden dat we in de afgelopen jaren rond de € 60.000,- hebben gespaard voor de aanschaf van een eigen onderkomen. Vernon is erg blij dit te horen en meldt tegelijkertijd ook dat dit inmiddels niet meer voldoende is; ook hier zijn de prijzen fors gestegen. Vernon en Sol, de directrice, hebben wel een geschikte locatie en huis gevonden, die aan alle wensen voldoet, maar die kost rond € 78.000,-

Jaren geleden hebben we een toezegging gekregen van € 20.000,-, maar helaas reageert deze partij al langere tijd niet meer op onze mails, brieven en telefoon. Heel erg jammer, want anders hadden we het benodigde bedrag gehad en deze kans kunnen grijpen! Mocht een van onze lezers van de nieuwsbrief en/of Facebook nog een grote sponsor, of meerdere sponsoren kennen, die graag een steentje willen bijdragen, dan horen wij dat graag. Dit kunnen bedrijven zijn, maar ook scholen of sportverenigingen die bv. een sponsorloop willen organiseren zijn. We komen graag langs met een fotopresentatie met uitleg over ons project. We zullen Vernon en Sol morgen melden dat wij, op dit moment, onvoldoende middelen hebben om het geschikte onderkomen te kopen.

Eenmaal terug in het hotel drinken we eerst koffie en nemen er een taartje bij; we bestaan tenslotte al 12,5 jaar sinds eind februari en dat hebben we nog niet gevierd. We blikken terug op de laatste jaren en genieten van alle successen. Ook lachen we om alles wat er beter kon, mislukt is en hoe we daarmee om gingen. We hebben veel geleerd de afgelopen jaren. Vooral dat we een topteam zijn. Waarbij we elkaar even uit de wind houden als dat nodig is. Deze reis doen we weer helemaal samen en dat voelt als vanouds. We zijn trots op elkaar en op VeloVelo.

We gaan weer rond 22.00uur naar bed, morgen wacht een lange dag!

Dinsdag 7 maart '23

We starten de dag vroeg op Tunasan. Vernon heeft een afspraak kunnen maken met de dame die haar huis wil verkopen en waarvan de prijs te hoog ligt. We besluiten het slechte nieuws nog niet te vertellen en eerst te gaan kijken. We ontmoeten de oude dame en ze laat ons haar huis zien. Haar man is overleden, ze woont nu met haar broer in dit huis met 4 slaapkamers. Ze vindt het te groot worden en wil verhuizen. Tegelijkertijd wil ze geen haast maken en zelf bepalen wanneer ze het verkoopt. We kletsen wat en ze geeft aan het einde van onze ontmoeting aan dat ze niet met andere partijen gaat praten en het aan VeloVelo/Kanlungan wil verkopen, voor de afgesproken prijs en zonder tijdsdruk. Dat biedt ons ook perspectief, omdat we dan meer tijd hebben om het bedrag te halen! We zijn hoopvol en weten ook dat er nog van alles kan gebeuren, maar de intentie is er in ieder geval.

Hierna rijden we door naar de wijk waar Jarish, Jamaica en Jonel wonen; aan het water. Hun huizen zijn op palen gebouwd, omdat het regelmatig onder water staat. Het is een erg benauwde omgeving, de huisjes staan heel dicht op en onder elkaar. Via kleine donkere gangetjes kan je bij de huisjes gemaakt van houten balken, karton, soms steen en plastic komen.

We praten met de studenten en hun ouders en leren meer over hun zware leefomstandigheden en de stress om elke dag weer eten op tafel te krijgen en per maand de huur te kunnen betalen. De moeders bedanken ons voor de steun voor hun naar schoolgaande kinderen. Na deze drie bezoeken zijn we oververhit en houden we een korte pauze op TCC. Hierna gaan we naar Cesar Junior, hier zijn de omstandigheden nog slechter; het bed staat buiten onder een afdakje, er zijn geen muurtjes. De familie kookt op een paar stenen. De vader verontschuldigt zich een aantal keer dat hij ons niks kan aanbieden. Vader vertelt ons dat zijn rijbewijs is verlopen, omdat hij geen geld had een nieuwe aan te vragen. Dat kost hier zo'n € 25,-. Nu kan hij niet werken, omdat hij Jeepney chauffeur is. Vernon geeft aan dat we voorzichtig moeten zijn het verhaal te geloven. We besluiten er niet op in te gaan, hoe verleidelijk het ook is om deze man aan een nieuw rijbewijs te helpen.

We rijden verder naar Irish Joy, die we eerst ophalen van TCC. Ze woont erg ver weg en door een staking rijden er geen Jeepneys. Ze woont met haar vader, broertjes/zusjes en opa en oma. Met opa gaat het niet goed, hij ligt op een matrasje op de grond. Irish slaapt in het huisje van zo'n 16m² op de 'bovenverdieping', het lijkt ons erg warm daar onder de golfplaten.

Na dit bezoek rijden we naar de andere kant van Tunasan, naar Zira. Zij woonde eerst ook aan het water, maar i.v.m. de stress over de vele overstromingen zijn ze verhuisd. Het huisje is klein, maar tot nu toe de beste locatie die we hebben gezien van onze studenten. We zijn blij voor deze familie.

We rijden via TCC en halen dan Rex op, om naar zijn huis te gaan. Hij woont met zijn gezin bij oma in huis, samen met nog 6 gezinnen van ooms en tantes. Het stukje waar zijn gezin op woont is zo'n 5m². Het is een schrijnende situatie, zoveel mensen op zo'n klein benauwd stukje oppervlakte. We begrijpen goed waarom Rex zo vaak op TCC is en dat hij enorm gemotiveerd om voor zichzelf en zijn familie een beter leven te creëren door goed te studeren en ieder bijbaantje aan te pakken wat voorbijkomt. We hebben momenteel geen studenten op de vuilnisbelt of langs de spoorlijn, dus daar hoeven we niet naar toe.

Het was een lange, warme en intensieve dag. Het blijft altijd intens deze leefomstandigheden te zien. Zeker in combinatie met de persoonlijke verhalen!

We doen onderweg nog wat boodschappen, zodat we niet meer de deur uit hoeven. We douchen de dag van ons af, eten op de kamer en gaan moe slapen.

Woensdag 8 maart '23

We vertrekken om 09.00uur naar de Boys Home. Hier wonen 20 jongens die vanuit 'level 1' van Kanlungan komen. Level 1 is de crisis-/noodopvang van Kanlungan. Hier worden jongens en meisjes opgevangen die door allerlei omstandigheden niet thuis kunnen blijven wonen. Het gaat vaak om situaties als misbruik, kinderhandel, mishandeling en/of verwaarlozing. Tijdens het verblijf op level 1 wordt er veel aan trauma therapie gedaan, worden de kinderen begeleidt tijdens rechtszaken en wordt geprobeerd het kind terug te plaatsen bij familie. Als dit niet lukt, dan worden de kinderen overgeplaatst naar de Girls Home of de Boys Home. Hier blijven ze therapie krijgen en andere begeleiding die nodig is om, als ze volwassen zijn, zelfstandig te kunnen leven.

De Boys Home ligt net voorbij Alfonso, zo'n 2uur rijden. We worden verwelkomt door de 20 jongens, social worker Roel en teacher Marvin. Het is met Roel een mooi weerzien! Roel hebben we 10 jaar geleden ontmoet, hij heeft ons kennis laten maken met Kanlungan. We hebben met hem mooie avonturen beleefd. We krijgen een rondleiding over de farm, waar koffiebonen, ananas, bananen en casave worden verbouwd en verkocht. De opbrengsten gaan naar Kanlungan. Na deze rondleiding lunchen we samen met de jongens en het team.

De jongens hebben een presentatie gemaakt en gaan voor ons dansen. Dansen is onderdeel van hun traumabegeleiding. Ze maken er een goede show van waar we allemaal van genieten. We nemen afscheid en zijn blij om Roel weer gezien te hebben, het is een bijzondere man! Op de terugweg maken we een tussenstop in Tagatay, om naar een uitzichtpunt te wandelen. Vanaf het punt heb je een 360graden view over de Taal Vulkaan en de rest van de omgeving. In de verte zien we zelfs Manila liggen. Einde van de middag zijn we weer in het hotel. We relaxen wat en eten bij een Italiaans tentje.

Donderdag 9 maart '23

Vandaag hebben we weer op TCC afgesproken. We starten met het regelen van de fietsen van Rex en Jonel. Zo kunnen ze weer op de fiets naar school en sparen ze transportkosten uit. Dank aan de sponsor van de fietsen! Aansluitend bezoeken we Annabel om haar te vertellen dat we voor haar een vaste sponsor hebben gevonden. Nu kan ze 4x per jaar naar het centrum van Manila afreizen voor een check up en het halen van haar benodigde medicatie. Ze is er erg blij mee en bedankt de sponsor. En wij natuurlijk ook! Ook ontmoeten we haar kinderen, waarvan er mogelijk eentje volgend schooljaar wordt opgenomen in ons scholingsprogramma. De vader van dit gezin is een aantal jaar geleden overleden en de oudste twee zonen werken naast hun school, om het gezin in hun behoeften te voorzien. Ondersteuning in de scholingskosten voor een van de jongere kinderen is heel welkom. We wachten het voorstel af en nemen op een later moment een beslissing.

Op onze oproep voor een bijdrage aan de spelletjes is ook enthousiast gereageerd! We hebben diverse spelletjes kunnen kopen en overhandigen deze vandaag aan de staff van TCC. Ze zijn er blij mee en beginnen meteen met het uitproberen van de spelletjes 4 op een rij en scrabble. Leuk! De kinderen zullen ze morgen en van het weekend wel zien, want die zijn nu op school. We worden uitgenodigd mee te gaan naar een community om voedsel uit te delen. Deze ondersteuning voor de armste buurten is gedurende de pandemie opgestart en wordt op dit moment nog 2x per maand gedaan. Het is een soep met rijst, groenten en varkensvlees. Goed gevuld dus. We rijden ver de community in en zodra de kinderen de staff herkent, komen ze overal, met lege bakjes in de hand, vandaan gerend. Met een grote soeplepel krijgt elk kind 2 scheppen in het meegebrachte schaalpje. Met Vernon nemen we nog de laatste afspraken door, hij regelt nog een overzicht van de totale kosten voor reparatie van de gele bus. Dit horen we de komende dagen nog. We nemen afscheid van de staff van Tunasan en komen einde van de middag bezweet en voldaan weer in het hotel terug.

Vrijdag 10 maart '23

Rico haalt ons om 09.00uur op bij het hotel en we rijden via de Sky Way naar het centrum van Manila. We zijn op weg naar Quiapo en Divisoria, om te kijken of ze daar nog kerstspullen hebben die we in december op de kerstmarkt kunnen verkopen. Via de nieuw aangelegde Sky Way zijn we in 35minuten in het centrum, dat is nogal wat anders dan de ruim 3 uur die we er voorheen over deden. De kraampjes zijn er nog wel, maar naar kerstspullen moeten we zoeken. We vinden wel wat engeltjes en waxinelichthouders, maar veel is het niet. Ook hier zijn de prijzen gestegen met zo'n 10%. We kopen wat we nodig hebben en gaan op zoek naar de schoonzus van Rico, Lene. We hebben haar in eerdere jaren ook ontmoet en nu nodigt ze ons uit voor de lunch. We eten bij een barbecuetent waar we kipsate, vissoep en tjaptjoi eten. Een nieuwe ervaring om kippenvleugels en –poten met lepel en vork van het stokje te krijgen zonder te morsen. We zijn er redelijk in geslaagd denken we 😊. Na de lunch nemen we afscheid van Lene en gaan we terug naar het hotel.

Linda gaat slapen, want die heeft al de hele dag hoofdpijn en Marjolein gaat even zwemmen en neemt een massage. We eten op de kamer en hebben ondertussen contact met Vernon over de gele bus: we geven een akkoord op de reparatiekosten. De bus zal komende dagen gerepareerd worden, fijn voor het TCC!

Zaterdag 11 maart '23

Om 09.00u is onze oud student Ivy in de lobby, ze komt de door ons meegebrachte laptop ophalen. Deze is door een sponsor in NL meegegeven. Heel fijn voor Ivy, nu kan ze makkelijker werken en examens maken. We worden daarna opgehaald door Rico, hij heeft ons thuis uitgenodigd voor een lunch en een gezellige middag. Als we aankomen staat de lunch al klaar; pizza, chicken adobo, sweet & sour fish, rijst, beef met broccoli en champignons. En met een kopje koffie, flesje water en een ananassapje was de lunch compleet! Het was lekker en gezellig om ook de kinderen weer te zien. Drie van de vier kinderen zitten in ons scholingsprogramma, de oudste zoon werkt en zorgt voor de jongste. We spreken de schoolresultaten door en vragen hoe het met ze gaat. Ze vertellen dat het goed met ze gaat en over hun plannen. Hun moeder werkt sinds 4 jaar in China, die missen ze enorm. Gelukkig kunnen ze veel appen en soms bellen.

Sophia: zit in het laatste jaar van de basisschool en haalt het ene certificaat na het andere, ze scoort uitmuntend op school, heeft veel vrienden en vindt Engels het leukste vak.

Rederick: zat in het eerste jaar College van een Business opleiding. Dit bleek niet zijn opleiding. Hij heeft toelatingsexamen gedaan voor een luchtvaarttechniek opleiding en denkt dat hij is aangenomen. Begin april hoort hij dat. Tot die tijd is hij aan het gamen en zoekt hij een baantje.

Richie zit in de afrondende fase van zijn opleiding Toerisme. Hij heeft zich stage gehaald en moet nog een paar opdrachten afronden. Hij zal in augustus afstuderen. Hij gaat een jaar ervaring opdoen en wil dan graag op een cruiseschip werken in de keuken.

Hun oudere broer Richmond werkt als supervisor bij een logistiek bedrijf. Hij heeft het naar zijn zin. Sinds hun moeder in China werkt om een bijdrage te leveren aan het gezin, zorgt Richmond dat alles in het gezin goed verloopt. De kinderen vertellen trots te zijn op hun ouders, dat ze er alles aan doen zodat de kinderen een goed leven hebben. Omgekeerd vertelt Rico trots te zijn om zijn kinderen, ze kunnen het goed vinden met elkaar en helpen elkaar. Ook als hij aan het werk is en nu zijn vrouw in het buitenland woont en werkt.

Na de lunch, de gesprekken en de foto's spelen we Jackstone; een Filipijns spelletje. We vinden het zo leuk dat Richie een paar spelletjes voor ons gaat kopen op de markt. Ook gaat de karaoke aan en we genieten van hun zingen. Ze hebben waarschijnlijk minder genoten van onze zang, maar wel hard gelachen. We zien tijdens ons bezoek aan hun huis dat ze geen douchegelegenheid hebben. We vragen ernaar en Rico geeft aan dat de kinderen prioriteit hebben boven het huis. We hebben al zoveel andere gezinnen geholpen en dit gezin kan onze hulp ook goed gebruiken. We besluiten ter plekke om geld vrij te maken om een douche te creëren in hun huis. Moeder Phene belt ook nog even vanuit China, leuk haar ook weer even te zien als is het via de telefoon.

We krijgen ook nog bericht uit Casat; de nieuwe matras voor Mabel is geleverd. Wat zit ze er goed bij en wat zijn ze er blij mee! Het is een hele geslaagde middag.

Terug in ons hotel besluiten we op onze laatste avond een cocktail te drinken op de 24ste verdieping waar ons een mooi uitzicht wordt beloofd. Helaas worden we geweigerd; we hebben slippers aan. We mogen wel een cocktail bestellen en aan een tafeltje in de hoek, ver van de andere mensen, even wachten.

Als de ober de cocktails komt brengen, zegt hij dat we mogen blijven zitten als we onze voeten maar onder het tafelkleed houden ☺. Zogezegd, zo gedaan. We hebben ook direct wat te eten besteld, nu we er toch zijn haha! We pakken onze koffers in en ronden de administratie af. Onze laatste nacht in de Filipijnen alweer!

Zondag 12 maart '23

We staan rustig aan op en gaan nog even koffiedrinken en ontbijten in het winkelcentrum verderop. Rico komt ons om half vier halen om naar het vliegveld te gaan. Alles gaat keurig op tijd, tot we in het vliegtuig zitten; we staan nog ruim een uur stil We vliegen in 3 uur naar Singapore en moeten rennen om de overstap te halen. Het lukt! We zijn binnen, de deuren sluiten en we gaan op weg naar Amsterdam. We vliegen er 13,5uur over.

Maandag 13 maart '23

We landen om 07.10uur op Schiphol en staan om 07.45u al met de koffers buiten. We drinken nog een kopje koffie op Schiphol Plaza en nemen daarna moe, maar zeer voldaan afscheid van elkaar.

We kijken terug op een hele mooie reis. We zijn blij dat we na de afgelopen coronajaren, waarin we niet konden reizen, weer iedereen live konden ontmoeten en zelf te zien hoe het met de mensen en onze projecten gaat. En het gaat goed met iedereen en daar zijn we trots op en blij mee.

We willen iedereen bedanken voor de donaties, steun en enthousiaste berichten. We hebben ervan genoten en voelen ons gesteund.

We willen ook Rico enorm bedanken! Hij is niet alleen onze chauffeur, maar ook onze tourguide, adviseur, coach, vertaler, fotograaf en bovenal een echte vriend. We zijn ongelooflijk blij met en trots op hem!

Ook zijn we blij met en trots op elkaar, dat we na 12,5 jaar al zoveel hebben meegemaakt en bereikt. We maken echt het verschil bij een aantal families. Wij geloven niet in een druppel op een gloeiende plaat, maar in een druppel op de juiste plaats!

Bedankt voor jullie steun, betrokkenheid en enthousiasme! Salamat po.